

Bureau
Boekhoorn
Sociaal-wetenschappelijk
Onderzoek

Evaluatie Wijkatelier Lindenholt

Nijmegen

Op zoek naar werkzame en overdraagbare factoren

voor Ruimte voor ontmoeting

Voorwoord

In september 2020 is door de gemeenteraad van Nijmegen het nieuwe beleidskader *Ruimte voor ontmoeting* vastgesteld. Dit beleidskader weerspiegelt de ambitie van de gemeente om sociale cohesie, inclusie en maatschappelijke activering te stimuleren via inwonersactiviteiten en ontmoetingen in onder meer de gemeentelijke wijkcentra. Om deze ambitie te kunnen invullen, is het relevant om hierin werkzame en mogelijk overdraagbare factoren te beoordelen. Belangrijke aandachtspunten zijn daarin onder meer de vragen op het gebied van zeggenschap, samenwerking tussen inwoners en partijen, regelruimte en coaching van de inwoners en vrijwilligers binnen de wijkcentra. Een belangrijke vraag is ook of, en zo ja onder welke condities dit streven op meerdere locaties kan worden gerealiseerd.

De gemeente wil deze vragen mede beantwoorden door de opzet, uitvoering en ontwikkelingen in het Wijkatelier in Lindenholt te evalueren. Het Wijkatelier is het eerste en enige inclusieve wijkcentrum in Nijmegen met een vorm van medebeheer door inwoners, ondersteund door een sociaal coördinator vanuit een welzijnsorganisatie. In voorliggend evaluatierapport wordt verslag gedaan van de ontwikkelingen van het Wijkatelier en een advies gegeven over werkzame en overdraagbare factoren van deze aanpak die mogelijk toepasbaar zijn voor andere wijkcentra in Nijmegen.

Wij willen alle betrokkenen bij het Wijkatelier Lindenholt graag danken voor hun bereidwillige medewerking aan het onderzoek.

BBSO

Paul Boekhoorn
Annabel Scheepers

Nijmegen, februari 2022

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel en vraagstelling van de evaluatie	5
1.3 Aanpak van de evaluatie	6
2. Wijkatelier Lindenholt: doelen, activiteiten en samenwerking	7
2.1 Initiatief Wijkatelier	7
2.2 Afstemming over (zelf)beheer accommodatie	8
2.3 Bewonersbeheer in beheerstichting Wijkatelier	9
2.4 Coördinatiefunctie in het wijkcentrum	10
2.5 Exploitatie van het wijkcentrum	12
2.6 Programmering en deelname Wijkatelier	13
2.7 Vrijwilligers van het Wijkatelier	16
2.8 Samenwerking organisaties in het Wijkatelier	17
3. Advies doorontwikkeling Wijkatelier Lindenholt	21
4. Werkzame en overdraagbare factoren aanpak Wijkatelier	25
4.1 Conclusie	25
4.2 Werkzame en overdraagbare factoren voor andere wijkaccommodaties	25

Bijlage 1 Overzicht geïnterviewde organisaties

Bijlage 2 Bronnen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 23 september 2020 heeft de gemeenteraad van Nijmegen met het beleidskader *Ruimte voor ontmoeting*¹ een nieuw wijkaccommodatiebeleid aangenomen. Hierin wordt de focus verlegd van exploitatie en beheer van de wijkcentra ('de stenen') naar het stimuleren en faciliteren van ontmoeting en activiteiten in deze centra.

Het uitvoeringstraject dat aan dit beleid is gekoppeld bestaat uit drie onderdelen:

1. Stadsdeelinventarisaties
2. Stimulering van activiteiten en ontmoeting
3. Transformatie wijkcentra

Het doel van het tweede spoor is invulling geven aan de focus op het stimuleren en faciliteren van ontmoeting en activiteiten in de praktijk. De gemeente ondersteunt daarbij het aanbod van laagdrempelige activiteiten en vergroten van betrokkenheid van inwoners. Het resultaat dat de gemeente wil bereiken is dat in alle stadsdelen 'bruisende wijkcentra' ontstaan met een programmering en activiteiten voor en ook door inwoners. Dat laatste draagt bij aan het gevoel van eigenaarschap van het wijkcentrum. De gemeente zal de komende jaren op deze ontwikkeling investeren. Zij wil daarmee *gemeentelijke* wijkcentra naar *gemeenschappelijke* wijkcentra transformeren. Het gemeentelijk beheer in de wijkcentra faciliteert deze ontwikkeling en het welzijnswerk (i.c. Bindkracht10) biedt ondersteuning, en activeert waar nodig.

Relevante kaders en ontwikkelingen

In het licht van de bredere beleidsmatige inkadering spelen de volgende visies en ontwikkelingen een rol.

Visieontwikkeling op de sterke sociale basis

Een van de vier centrale opgaven uit het Nijmeegse coalitieakkoord 2018-2022 is 'een sociale stad blijven'. Het doel van dit traject is het realiseren van een gedragen visie en kader op de sociale basis in Nijmegen om richting te geven aan de gezamenlijke inzet van inwoners, professionals en gemeente. De scope is de beleidsterreinen welzijn, gezondheid, sport (als middel) en preventief jeugdbeleid (inclusief onderwijs). Dit in samenhang en samenwerking met cultuur (-participatie), werk en inkomen (schuldhulp, activering en participatie), wijkaanpak en wijkaccommodatiebeleid.

¹ Gemeente Nijmegen, Ruimte voor ontmoeting. Beleidskader voor het stimuleren, faciliteren en accommoderen van inwonersinitiatieven, 2 april 2019.

De startnotitie *Samen werken, samen sterk* is in het eerste kwartaal van 2021 aan het college en de gemeenteraad aangeboden. De definitieve kadernota *Samen werken, samen sterk, kader voor het versterken van de sociale basis* is 24 november 2021 vastgesteld door de raad. Het beleidskader *Ruimte voor ontmoeting* is onderdeel van het bredere traject.

Ruimte voor ontmoeting

In dit beleidskader wordt de focus verlegd van exploitatie en beheer naar het stimuleren en faciliteren van ontmoeting en activiteiten. Op die manier wil men aan het hogere doel bijdragen: het versterken van sociale cohesie en maatschappelijke participatie van inwoners in de dagelijkse leefomgeving. Dit stimuleert men onder andere door het transformeren van wijkcentra, maar ook door het stimuleren van ontmoeting en activiteiten op plekken die niet in gemeentelijke beheer zijn.

Ontwikkeling buurtteams

In juli 2021 zijn de acht Buurtteams Jeugd & Gezin gestart en sinds 1 januari 2022 zijn ook de Buurteams Volwassenen actief. De sociale wijkteams zijn daarmee gelijktijdig opgeheven. Een groot deel van de buurtteams wordt gehuisvest in de wijkcentra. Dit biedt kansen voor een versterkte samenwerking binnen het zorg en welzijnsdomein. De ruimtevraag van de buurtteams is echter groot en derhalve dient een goede afweging gemaakt te worden tussen vierkante meters voor inwoners en permanente huurders. Het vraagstuk wie (permanent) mag huren bij de wijkcentra is onderdeel van het 'Ruimte voor ontmoeting' traject, maar valt buiten de scope van de onderhavige opdracht.

1.2 Doel en vraagstelling van de evaluatie

Doel van de evaluatie

De evaluatie van het Wijkatelier Lindenholt en het advies hebben mede tot doel een aantal handvatten te bieden om de Nijmeegse wijkcentra verder te ontwikkelen. Er worden hiermee bouwstenen geleverd:

- over hoe het Wijkatelier verder door wordt ontwikkeld in het licht van de bevordering van inclusie, activiteiten en inwonersparticipatie;
- voor het opstellen van een model om de werkzame factoren van deze aanpak toepasbaar te maken voor de andere wijkcentra in Nijmegen.

Belangrijke aandachtspunten zijn daarin onder meer de vragen op het gebied van zeggenschap, samenwerking tussen inwoners en partijen, regelruimte en coaching van de inwoners en vrijwilligers binnen de wijkcentra. Een belangrijke vraag is of, en zo ja hoe, onder welke condities, dit streven op meerdere locaties in Nijmegen kan worden gerealiseerd.

In de voorliggende evaluatie is met name beschreven hoe het Wijkatelier Lindenholt zich verder heeft ontwikkeld ten aanzien van de programmering en het bereik van activiteiten, de betrokkenheid van vrijwilligers en de samenwerking met de andere gebruikers van het Wijkatelier.

Vraagstelling

De centrale vraagstelling omvat drie elementen:

- a. de evaluatie van de aanpak en ontwikkelingen bij het Wijkatelier Lindenholt
- b. de vraag naar elementen c.q. bouwstenen in de doorontwikkeling van het Wijkatelier
- c. de bredere inzichten ten aanzien van mogelijke werkzame en overdraagbare factoren voor andere wijken.

1.3 Aanpak van de evaluatie

De onderzoeksaanpak bestond voor een deel uit een deskresearch van beschikbare en relevante documenten over de pilot met het Wijkatelier in Lindenholt. Deze informatie is aangevuld met documenten en gegevens die een breder beeld geven van hoe de pilot al dan niet heeft aangesloten op het beoogde beleid en aangekondigde activiteiten.

Het tweede onderdeel van het onderzoek omvatte een groot aantal interviews met relevante sleutelinformanten bij de pilot en bij de pilot betrokken organisaties. Het gaat met name om vrijwilligers, bestuursleden en coördinator van het Wijkatelier en professionals die in het Wijkatelier vanuit hun organisaties werkzaam zijn. Daarnaast is het verloop van het onderzoek besproken met een beleidsadviseur Welzijn en Cultuur en projectleider Ruimte voor Ontmoeting van de gemeente Nijmegen. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van organisaties en personen die in het kader van de WAL-evaluatie zijn geïnterviewd.

Naast de interviews met betrokkenen bij het Wijkatelier, zijn de onderzoekers meerdere malen bij het Wijkatelier op bezoek geweest om op een directe en ongedwongen wijze zicht te krijgen op de activiteiten binnen het wijkcentrum, de afspraken en samenwerking, het gebruik van ruimtes, etc.

In de onderzoeksaanpak was tevens het streven om een tweetal werkbezoeken te brengen aan de gemeenten Utrecht en Rotterdam om van hun ervaringen met (zelf)beheer van wijkaccommodaties te horen en leren. Deze bezoeken hebben vanwege coronamaatregelen helaas niet meer plaatsgevonden binnen het huidige onderzoek.

2 Wijkatelier Lindenholt: doelen, activiteiten en samenwerking

2.1 Initiatief Wijkatelier

Wijkatelier Lindenholt is in 2013 ontstaan uit een pilot waarin inwoners, welzijns- en zorginstellingen en gemeente samen zijn opgetrokken. Het doel was het creëren van een inclusieve en laagdrempelige ontmoetingsplek waarbij alle inwoners van Lindenholt mee konden doen aan activiteiten. Het initiatief hiertoe is genomen door een groep bewoners in Lindenholt die een sterke behoefte aan een ontmoetingsplek in de wijk bemerkten. Zij reageerden hiermee op signalen van onder meer huisartsen in de wijk die zich zorgen maakten over een grote groep kwetsbare bewoners in Lindenholt.

Ook uit gegevens van de gemeente Nijmegen en opvattingen van wijkprofessionals kwam naar voren dat in wijken binnen Lindenholt ('t Broek, 't Acker, de Kamp) het 'ouder worden in de wijk' een thema was geworden. Een ander belangrijk aandachtspunt voor de wijk was volgens professionals de relatief grote kwetsbaarheid van veel huishoudens in combinatie met het regelmatig ontbreken van een sociaal vangnet in de directe omgeving. Kwetsbaarheid zit hem hier vooral in een lage sociaaleconomische status (schuldenproblematiek, stille armoede) of in een psychosociale problematiek².

Vanuit deze context is de bewonersgroep in Lindenholt op zoek gegaan naar een geschikte locatie om 'ontmoeting' voor kwetsbare inwoners mogelijk te maken. Samen met betrokken organisaties en gemeente is vervolgens een voormalig schoolgebouw ingericht als een plaats voor ontmoeting voor bewoners en tevens als een plaats waar organisaties een werkplek in de wijk hebben gevonden. Het Wijkatelier is daarmee gestart als een proeftuin voor de ontwikkeling van nieuwe vormen van ondersteuning aan (kwetsbare) bewoners in hun zelfredzaamheid en actief burgerschap.

Het doel van het Wijkatelier werd daarbij als volgt omschreven:

"Het bevorderen van het welzijn, het voorkomen van sociaal isolement en het bevorderen van maatschappelijke participatie van de (kwetsbare) bewoners van de Broek-, Acker- en Kampwijken van het stadsdeel Lindenholt alsmede het bevorderen van een verschuiving van individuele zorg naar collectieve zorg en van externe zorg naar zorg en begeleiding in de eigen wijk."³

² Beschrijving op basis van Stads- en Wijkmonitor Nijmegen 2016, deel Wijk.

Uit de Stads- en Wijkmonitor 2021 komt onder meer naar voren dat de Ackerwijken te maken hebben met instroom van kwetsbare huishoudens, circa 8% van de zich vestigende personen is sterk van maatschappelijke ondersteuning afhankelijk (beeld 2017). <https://swm2021-nijmegen.pcpportal.nl/p50306/t-acker>

³ In: Rapportage Wijkatelier Lindenholt, september 2017 – augustus 2019 (opsteller: Bindkracht10).

2.2 Afstemming over (zelf)beheer wijkaccommodatie

Het College van B&W steunde het gedachtengoed van de pilot en de inzet van de betrokken partijen. Daarbij sloot het op basis van het WMO-beleid en de Wijkaanpak ook aan bij de ondersteuning van initiatieven van wijkbewoners die op leefbaarheid en ontmoeting van verschillende bewonersgroepen zijn gericht. De gemeente wil dergelijke pilots in de wijken een serieuze kans geven, hetgeen ook is opgenomen in de opdracht voor welzijnsorganisaties.

In de loop van 2017 zijn twee professionals aangesteld vanuit (voorheen) Het Inter-Lokaal en Tandem om 'verkenkend' te werken aan de genoemde doelstellingen⁴. Het waren een coördinator activiteiten en een opbouwwerker inclusie. Zij hebben samengewerkt met de Wijkkring begeleider van Pluryn en zijn begonnen met het verkennen van wat er allemaal al is (binnen en buiten het gebouw), waar en hoe de samenwerkingslijnen lopen, welke personen, organisaties, locaties van nut kunnen zijn. Vooruitlopend op concrete acties is er met diverse mensen gesproken (zowel bewoners als professionals) om te onderzoeken waar behoefte aan is en wat voor plek het Wijkatelier in de wijk zou moeten hebben.

Voorafgaand aan de realisatie van deze voorziening is er een lange periode van afstemming en overleg geweest tussen met name bewoners (i.c. het bestuur van WAL) en de gemeente over de doelen, opzet en beheer van het Wijkatelier. Daarbij is onder meer gezocht naar afstemming van verantwoordelijkheden van bewoners en gemeente, met als doel de mogelijkheden van zelfbeheer te onderzoeken.

In de loop van de pilot ontstond de ambitie bij het stichtingsbestuur van WAL om het beheer en de exploitatie van het totale Wijkatelier op zich te nemen. De exploitatieoverdracht kon echter niet kostenneutraal plaatsvinden en het op zelfbeheer gebaseerde businessplan, dat door een externe partij was opgesteld en uitging van een begroting van circa € 200.000, gaf het College van B&W in 2016 te weinig vertrouwen. Ook door het bestuur van het WAL is dit businessplan als 'onrealistisch' beschouwd. De gemeente heeft vervolgens afgezien van volledig zelfbeheer door bewoners van het Wijkatelier.

Er is vanuit deze achtergrond door de gemeente besloten om het beheer en de exploitatie van het gebouw bij de gemeente (bij bureau Accommodaties) onder te brengen en de locatie om te vormen tot een volwaardig wijkcentrum.⁵ Het College van B&W besloot aldus in mei 2017 om het Wijkatelier op te nemen als officiële wijkaccommodatie. De opdracht hierbij was om het niet in het 'vaste format' van een wijkcentrum te gieten, maar het gedachtengoed van de pilot in stand te houden om zo een inclusief wijkcentrum te creëren.

⁴ Ten tijde van de start en eerste ontwikkeling van het Wijkatelier was nog sprake van verschillende zelfstandige welzijnsorganisaties in Nijmegen, die inmiddels zijn gefuseerd. Het Inter-Lokaal en Tandem Welzijn zijn in 2017 samengegaan in de organisatie Bindkracht10, het NIM maatschappelijk werk en Swon het seniorennetwerk zijn in 2017 samengegaan in de organisatie Sterker sociaal werk. Ten behoeve van de leesbaarheid van dit evaluatierapport gebruiken we in het vervolg de namen van de gefuseerde organisaties.

⁵ Vanuit de Afdeling Vastgoed, Sportservice en Accommodaties (VSA) van de gemeente Nijmegen.

De laagdrempelige activiteiten, gericht op het maken van (nieuwe) verbindingen tussen bewoners, welzijn en zorg, staan in het teken van de gewenste “kanteling” binnen de welzijnsaanpak. Het aanbod is erop gericht om ook kwetsbare bewoners te laten participeren, zodat deze mogelijk geen of minder beroep op individuele zorg hoeven te doen. Hiermee is het Wijkatelier Lindenholt een activiteiten- en ontmoetingslocatie voor in principe alle wijkbewoners en een plek waar iedereen vrijblijvend kan binnenlopen en aan activiteiten mee kan doen.

2.3 Bewonersbeheer in beheerstichting Wijkatelier

De betrokken inwoners hebben zich formeel verenigd in de Stichting Wijkatelier Lindenholt (WAL). Deze beheerstichting heeft een bestuur bestaande uit vier leden die bewoners zijn van de wijk. Het bestuur bestaat als zodanig uit een voorzitter, secretaris, penningmeester en een algemeen lid.

Het bestuur propageert en ondersteunt sterk het belang van eigenaarschap door wijkbewoners. Belangrijk thema is hoe het eigenaarschap tot stand komt en behouden blijft in het samenspel tussen bewoners en betrokken professionals. Vanuit het bestuur is bij de start van het Wijkatelier geweest op de wens om een inclusieve en laagdrempelige ontmoetingsplek te creëren voor groepen (kwetsbare) inwoners in Lindenholt.

Het centrale uitgangspunt is dat de bewoners in de ‘lead’ zijn en er gewerkt wordt vanuit zelfredzaamheid en eigen initiatief van mensen. Er worden in de visie van het bestuur geen activiteiten of andere zaken top-down geïmplementeerd in de WAL, alles moet komen vanuit de vrijwilligers en het bestuur zelf. Bewoners hebben in de visie van het bestuur de regie over de activiteiten in de grote ontmoetingsruimte en twee aparte ruimten in het WAL.

Het bestuur van het Wijkatelier ziet haar eigen rol in het:

- faciliteren van voorzieningen bij activiteiten, samen met de coördinator;
- toezien op financiën en bedrijfsvoering, voor zover behorende tot de beheerstichting van het Wijkatelier (waaronder inkomsten horeca en inzet van sponsorgelden);
- bewaken van de inhoud van de activiteiten, de uitgangspunten en de centrale rol van bewoners en vrijwilligers daarin;
- vertegenwoordigen van de bewoners;
- handhaven van de kaders in de activiteiten, samen met partners en VSA (het algemeen gemeentelijk kader is bijvoorbeeld dat geen privé- of commerciële activiteiten in wijkaccommodaties worden toegestaan);
- zorgen voor een goede samenwerking met alle partijen, vanuit gedeelde belangen;
- aanjagen en uitdragen van de ambities voor de toekomst.

Uit de interviews met de bestuursleden van het WAL komt naar voren dat zij deze rol en taken met ‘verve’ hebben uitgevoerd en ook dit in de nabije toekomst nastreven. Een relevante activiteit van het bestuur is tevens het zich inzetten op het verkrijgen van sponsorgelden. Een van de bestuursleden heeft zich hierin gespecialiseerd en in de loop van tijd financiële middelen verworven van onder meer het Oranje Fonds en de Rabobank. Daarmee is de inrichting van het WAL gefinancierd en worden ook nieuwe activiteiten mogelijk gemaakt, waaronder de

inrichting van de tuin. Deze financieringsbronnen ondersteunen het WAL in het gevoel van ‘onafhankelijkheid’ in beheer.

Gezien de leeftijdsopbouw is een verjonging van het bestuur op afzienbare termijn wel wenselijk om de continuïteit van de bestuursaandacht te verzekeren. Een gerichte zoektocht in het netwerk van het huidig bestuur (en indien gewenst, met ondersteuning van het netwerk van gemeente en gehuisveste organisaties) zou mogelijk uitzicht op deze verjonging kunnen geven. Het bestuur geeft aan dat men ten behoeve van een vernieuwing van de samenstelling voor elke functie in het bestuur een profiel aan het opstellen is, zodat men hiervoor mogelijk ook gerichter kan werven.

2.4 Coördinatiefunctie in het wijkcentrum

Het Wijkatelier Lindenholt heeft in 2017 een doorstart gemaakt, nadat met het WAL-bestuur nieuwe afspraken zijn gemaakt over het beheer van de accommodatie en de aanstelling van een coördinator voor het Wijkatelier.

Ook is vanaf augustus 2017 met een tijdelijke financiële impuls 16 uur per week extra opbouwwerk in Lindenholt uitgevoerd, specifiek gericht op inclusie binnen het Wijkatelier.

De coördinator is augustus 2017 gestart. In de subsidiebeschikking van de gemeente (december 2017) voor de coördinator is aangegeven dat de subsidie bestemd is voor de volgende activiteiten van de coördinator:

- coördineren en ondersteunen van alle activiteiten in het WAL;
- zorgen voor ‘reuring’;
- stimuleren van bewoners om nieuwe activiteiten op te pakken en waar nodig te ondersteunen;
- binnenhalen van nieuwe groepen wijkbewoners;
- toegankelijkheid voor verschillende groepen ondersteunen, waarbij het bereik van kwetsbare en oudere wijkbewoners niet uit het oog wordt verloren.

De subsidiebeschikking voor de coördinator betrof in eerste instantie twee jaar, de periode september 2017 tot en met augustus 2019, en een aanstelling voor 36 uur per week. De coördinator, een oud-vrijwilliger en bestuurslid van het WAL, is aangesteld bij Bindkracht10. De bekostiging van de coördinator voor twee jaar verliep via een subsidie van € 150.000 van de gemeente aan Bindkracht10⁶. Inmiddels is de functie van coördinator omgezet in een vaste functie voor 32 uur per week. De kosten daarvan worden als onderdeel van de totaal subsidiëring van Bindkracht10 door de gemeente vergoed⁷.

⁶ De totale subsidie over de periode 1-9-2017 tot 1-9-2019 bedroeg € 150.000. De kosten zijn voor € 65.000 per jaar ten laste gebracht van het programma Zorg & Welzijn deelproducten Inclusieve wijknetwerken en Informele zorg. Voor € 20.000 is deze ten laste gebracht van het programma Wijkontwikkeling product Wijkaanpak over de jaren 2017 tot en met 2019.

⁷ De Subsidie basisinfrastructuur welzijn en materiële dienstverlening Bindkracht10. Het is omschreven als een structurele subsidie van € 68.803 aan Bindkracht10 voor een jaar voor een coördinatorfunctie in het Wijkcentrum het Wijkatelier. Vanaf 2022 is deze subsidie structureel toegevoegd aan de basissubsidie voor Bindkracht10.

Het creëren van een inclusieve sfeer en toegankelijkheid voor verschillende groepen in de accommodatie staat centraal in de taak van de coördinator. In de praktijk van de coördinator betreft dit met name de activiteiten die voor/door bewoners worden georganiseerd in de ontmoetingsruimte van het Wijkatelier, het onderhouden van contacten met het bestuur van de WAL, de gehuisveste organisaties, de gemeente Nijmegen, externe partijen voor het verstrekken van subsidie, alsmede het stimuleren en ondersteunen van vrijwilligers in hun verschillende rollen.

De coördinator heeft ook een signalerende functie wanneer mogelijk inzet gewenst is voor de ondersteuning van vrijwilligers door het Buurtteam, opbouwwerk of Stip (informatie/advies en ontmoeting). De coördinator combineert in de uitoefening van zijn functie een agogische aanpak bij de bewoners en een zakelijke benadering bij organisaties waarin het maken en nakomen van afspraken van belang is.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de coördinatiefunctie wordt ingevuld conform de in de subsidiebeschikking geformuleerde verwachtingen. De coördinator zorgt voor continuïteit en ondersteunt de activiteiten binnen het Wijkatelier. Hij zorgt voor 'reuring' en nieuwe activiteiten. De coördinator houdt oog voor de sfeer in het Wijkatelier en zorgt voor een toegankelijkheid voor verschillende groepen, waarbij de aandacht vooral uitgaat naar het bereik van kwetsbare en oudere wijkbewoners. Ook komt uit interviews met verscheidene betrokkenen en observaties naar voren dat de coördinator bewoners stimuleert om zelfstandig activiteiten op te pakken en waar nodig hen te ondersteunen. De coördinator en ook de vrijwilligers zijn daarbij zelf ook weer begeleid door de opbouwwerker en de medewerker inclusie van Bindkracht10.

Sinds de start van de coördinator is het Wijkatelier elke dag open (behalve in het weekend); vóór die tijd alleen op momenten dat er activiteiten waren. Hij is aanspreekpunt bij ideeën, vragen en problemen, bijvoorbeeld bij onenigheid of spanningen bij groepen bezoekers of vrijwilligers. Daarnaast speelt hij een verbindende rol tussen verschillende gebruikers en (groepen) bezoekers van het WAL. De coördinator is aldus binnen het Wijkatelier een belangrijke spil die een veilige omgeving creëert voor inwoners met een kwetsbaarheid. In de interviews met vrijwilligers, bestuur en gehuisveste organisaties wordt het belang van deze spilfunctie van de coördinator benadrukt. De huidige coördinator krijgt in dit kader veel waardering van alle betrokkenen.

Gezien het beroep dat vrijwilligers en organisaties doen op de coördinator en de taken die daarbij horen, is er een wens bij het WAL om het aantal uren van de coördinator te laten verhogen, dan wel extra ondersteuning te verkrijgen van een plaatsvervangend coördinator. De extra ondersteuning heeft nu in de afgelopen jaren met name 'informeel' plaatsgevonden door onder meer de inzet van het opbouwwerk.

Het onderzoek wijst uit dat een (her)beoordeling van de inzet van de coördinator wenselijk is in het licht van het huidige takenpakket en mogelijk extra wensen om activiteiten te kunnen uitbouwen. Daarbij adviseren we om nieuwe(re) taken, waaronder de begeleiding van vrijwilligers met de Piëzo-methodiek, gezamenlijk te laten oppakken door de coördinator, opbouwwerker en professional(s) van het Buurtteam. Het is belangrijk om in samenhang naar deze taken te kijken van de coördinator, het opbouwwerk en het Buurtteam in het Wijkatelier.

De implementatie en uitvoering van de Piëzo-methodiek wordt daarmee meer een gezamenlijk gedragen project waarin het WAL en organisaties in het Wijkatelier elkaar kunnen ondersteunen en versterken.

2.5 Exploitatie van het wijkcentrum

De exploitatie en het beheer van het Wijkatelier⁸ valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente, i.c. Bureau Accommodaties van VSA. Dit bureau is verantwoordelijk voor de verhuur van de ruimten en is in het gebruikersoverleg in gesprek met alle betrokken (hurende) partijen. Dit gebruikersoverleg is met name in de eerste periode van het WAL met de organisaties vaker gevoerd, maar inmiddels is (mede vanwege corona) dit overleg tot een minimum teruggebracht. Uit de interviews komt naar voren dat inmiddels veel afspraken over het gebruik van de accommodatie helder zijn en dat het gebruikersoverleg geen hoge frequentie behoeft. De afstemming in het gebruik van de wijkaccommodatie vroeg in de aanloopfase veel aandacht, maar hierop is derhalve naar verwachting geen extra inzet meer noodzakelijk. De gemeentelijk beheerder zorgt voor de openstelling en het dagelijks beheer van de accommodatie. Deze beheerder werkt 16 uur per week voor het WAL op drie dagen (1 hele dag en 2 halve dagen); bij de openstelling op de andere momenten is de WAL-coördinator 'medebeheerder'.

Ter uitvoering van het collegebesluit van 19 mei 2017 is door VSA onderzocht onder welke voorwaarden stichting WAL de gemeenschappelijke ruimte en de keuken mag gebruiken voor haar activiteiten. Deze activiteiten kunnen een bijdrage leveren aan de zelfredzaamheid en persoonlijke ontwikkeling van de vrijwilligers, doordat deze ervaring opdoen met bijvoorbeeld gastvrouwschap en inkoop. Dit heeft geleid tot een bruikleenovereenkomst tussen stichting WAL en de gemeente, die is ingegaan op 1 januari 2019. Er is een rolverdeling afgesproken voor de activiteiten in de gemeenschappelijke ontmoetingsruimte, de keuken en de horeca.

In de exploitatie en beheer gelden onder meer de volgende afspraken:

- De stichting WAL verzorgt de horeca in de gemeenschappelijke ontmoetingsruimte (van 140-150 m²). Dit is in een overeenkomst vastgelegd, waarin aspecten als veiligheid, kassa, controle, hygiëne, koffiehoek, schoonmaak etc. zijn opgenomen. Het WAL draagt 8% van de horeca-inkomsten af aan de gemeente als tegemoetkoming voor de 'huur'. De beheerstichting WAL huurt voor een nul%-tarief en betaalt aldus formeel geen huur voor het Wijkatelier. De inkomsten van de horeca zijn wisselend (zeker in een coronajaar) maar gemiddeld bedraagt deze opbrengst/afdracht tot nu circa € 1.200 per jaar⁹. De rest van de horeca-opbrengst gebruikt de stichting WAL om in het Wijkatelier te investeren.
- De financiële verantwoordelijkheid voor de verhuur aan maatschappelijke instellingen en het eigenaarschap ligt bij bureau Accommodaties van de gemeente.

⁸ Het Wijkatelier is, in vergelijking met enkele andere wijkcentra (waaronder bijvoorbeeld het grote wijkcentrum in Dukenburg) in omvang een relatief bescheiden wijkaccommodatie met een totale vloeroppervlakte van 1380 m².

⁹ De gehanteerde horecetarieven zijn afgestemd met de tarieven in de andere gemeentelijke wijkcentra.

- De bouwkundige aanpassingen voor het aantrekkelijk maken van de entree en de inrichting van de buitenruimte (voorterrein en parkeermogelijkheden) zijn door de gemeente Nijmegen uitgevoerd in overeenstemming met de wensen van het WAL. Hiertoe is budget vrijgemaakt. Dit past in de ambitie van de gemeente om jaarlijks een of meerdere wijkcentra te upgraden. Bij de inrichting van de buitenruimte is samengewerkt met de stichting WAL en de wijkbewoners.

Afstemming coördinator, beheerder en vrijwilligers

Het Wijkatelier wordt gerund door bewoners en vrijwilligers, die in hun activiteiten inhoudelijk worden ondersteund door een sociaal coördinator en, facilitair beschouwd, door een beheerder van VSA. Hierin wordt voortdurend gezocht naar de juiste afstemming en samenwerking rond fysieke aanwezigheid, de te verdelen taken, begeleiding van en meedenken met vrijwilligers en bewoners en flexibel meebewegen in wat zich aandient om te komen tot een gastvrij en inclusief Wijkatelier.

De taken die door vrijwilligers uitgevoerd worden, moeten begeleid en niet overgenomen worden en ook niet nadrukkelijk gecorrigeerd worden. Om dit 'in goede banen' te leiden is een sociale, flexibele en open benadering door de coördinator als ook de beheerder van belang.

Beide functionarissen hebben in meer of minder mate contacten met bewoners en vrijwilligers die extra aandacht kunnen vragen. Het onderzoek wijst uit dat een heldere afstemming tussen de taken en inzet van coördinator en beheerder gewenst is en nu ook is bereikt. De sociaal coördinator heeft daarbij primair een inhoudelijke, agogische taak en de beheerder een faciliterende taak in de wijkvoorziening.

Bij het beheer van het Wijkatelier is het mede van belang dat sprake is en blijft van een gastvrije ontvangst van wijkbewoners met uiteenlopende persoons- en culturele kenmerken; dit vereist bijvoorbeeld ook een cultuursensitieve manier van werken bij het sociaal en facilitair beheer.

2.6 Programmering en deelname Wijkatelier

Activiteiten in het Wijkatelier

Het Wijkatelier is vijf dagen per week open voor inloop en activiteiten, van maandag tot en met vrijdag van 9.00 -17.00 uur. Het Wijkatelier is ook open tijdens vakantieperiodes. Daarmee is er, afgezien van de weekenden, in principe altijd een ontmoetingsfunctie van het WAL voor bewoners.

De programmering van het WAL kent een aantal thema's die in het aanbod en velerlei uiteenlopende activiteiten terugkomen. Ze zijn te herkennen onder de noemers: Inloop, Eten, Taal, Muziek, Bewegen, Creatief, Ontmoeting, Opvoeden en Gezond¹⁰. We noemen enkele voorbeelden.

¹⁰ We verwijzen hier naar de Q-rapportages die over de afgelopen jaren door Bindracht¹⁰ hierover zijn opgesteld.

Bij eten gaat het onder meer om het fenomeen van 'Soepie Doen', de take-away maaltijden, Heel Lindenholt bakt, de Proeverij en Eet mee in het Wijkatelier. Sinds voorjaar 2019 zijn er wekelijkse kook- en eetactiviteiten, mede gekoppeld aan de moestuin van het Wijkatelier. Bij taal gaat het om taalondersteuning van onder meer een groep Soedanese vrouwen. Bij muziek gaat het onder andere meer de liederentafel en optredens van muziekgroepen. Daarnaast gaat het om activiteiten zoals Wandelen in Lindenholt, Lindenholt loopt en de Gymclub Zonder Naam. Ook zijn er activiteiten die tussendoor worden georganiseerd als het Repaircafé, kleidingherstel. Daarnaast is een Belastingspreekuur bij het Stip geïntroduceerd. Tot slot wordt ge- wezen op de iets grootschaliger bewonersavonden (voorlichtingsavonden) waarin verschil- lende thema's voor de bewoners van Lindenholt aan de orde komen.

Naast de activiteiten die met en door vrijwilligers in de gezamenlijke ontmoetingsruimte wor- den georganiseerd, vinden ook dagbestedingsactiviteiten voor een groep ouderen vanuit de organisatie Sterker sociaal werk plaats ('Deel de Dag'). Ook het Stip heeft als informatiepunt haar aanbod in het WAL. Daarnaast wordt verbinding gezocht met andere partners in de wijk, zoals bijvoorbeeld het wijkgezondheidscentrum, de Broederij en Vincentius. Ook de inzet rondom Soepie Doen en Taalondersteuning worden door andere partners ondersteund.

Monitoring programmering, bezoekers en deelnemers

De overzichten van de programmering en deelname daaraan zijn opgesteld door Bindkracht10. Per kwartaal wordt kwalitatieve en kwantitatieve informatie verzameld, om zo een beeld te krijgen of de beoogde 'reuring' tot stand komt.

In november 2018 is het eerste verslag (als 'tussenverslag') over de activiteiten van het WAL verschenen; het betreft een overzicht van lopende activiteiten in 2018, van aantal deelnemers en vrijwilligerscijfers. Naast de inmiddels reguliere activiteiten binnen de genoemde thema's, zijn in dat jaar ook enkele aanvullende activiteiten opgezet. Het ging daarbij onder meer om een 'lotgenotengroep Depressiviteit', een ontmoetingsgroep voor vrouwen en een groep Soe- danese mannen en vrouwen.

Uit de eerste kwartaalrapportage kwam onder meer naar voren dat in de eerste drie kwartalen van 2018¹¹:

- 669 (unieke) personen een bezoek aan het Wijkatelier hadden gebracht
- er 6.650 'deelnames aan activiteiten' waren, waarvan 40% door personen uit een van de kwetsbare doelgroepen
- het aantal maandelijkse activiteiten was toegenomen naar gemiddeld 128 activiteiten (deze aantallen lagen in 2016 en 2017 op 76, respectievelijk 96)
- zeven vrijwilligers waren bijgekomen (naar in totaal 40 vrijwilligers)
- negen vrijwilligers ook bezig waren met andere trajecten, waaronder re-integratietra- jecten (via het UWV, het werkbedrijf, participatiecoaches of reclassering)

¹¹ Door miscommunicatie en (persoonlijke) omstandigheden zijn Q1 en Q2 over 2018 niet opgesteld.

- 36 deelnemers/cliënten van het beschutte deel (zorgaanbod van Pluryn en Driestroom) zijn ook gaan deelnemen aan het open activiteitenaanbod.

Het tweede door Bindkracht10 opgestelde verslag betrof een eindrapportage over de subsidieperiode van twee jaar, de periode september 2017 – september 2019. Over deze gehele periode zijn de volgende gegevens bekend:

	<i>2017 (sept- dec; 5 maanden)*</i>	<i>2018 (jan-dec; 12 maanden)</i>	<i>2019 (jan-sept; 9 maanden)</i>
<i>Aantal (unieke) bezoekers</i>	150	879	631
<i>Deelnames aan activiteiten</i>	2.000	9.927	8.113
<i>Deelnames door iemand met beperking</i>	1.000	4.512	4.857
<i>Aantal vrijwilligers</i>	28	40	42

* Over 2017 betreft het schattingen.

In het verslag is aangegeven dat het gemiddeld aantal activiteiten per maand was toegenomen van 96 naar 149 per maand in 2018¹².

Het volgende overkoepelende verslag betrof de verantwoording van Bindkracht10 over de subsidieperiode augustus 2019 tot en met december 2020. Het is een samenvatting van de kwartaalrapportages die gedurende deze periode zijn ingediend. Het verslag is ingedeeld in twee periodes, 2019 en 2020, omdat het jaar 2020 werd gekenmerkt door de uitbraak van de coronapandemie, en het Wijkatelier als gevolg van het stilvallen van de reguliere activiteiten een ander resultaat laat zien.

Over de hele periode 2019-2020 komt naar voren dat het aantal deelnemers en bezoekers is toegenomen; van 879 personen in 2018 naar 985 in 2019. Het aantal deelnames aan activiteiten is volgens deze rapportage toegenomen van 9.927 in 2018 naar 12.714 in 2019. Bij een meerderheid van de deelnemers is sprake van enige mate van kwetsbaarheid.

Het aantal vrijwilligers ligt redelijk stabiel op 40 personen. Voor het gastenteam van circa 10 personen zijn teambuildingsbijeenkomsten georganiseerd.

In het eerste kwartaal van 2020 zijn in eerste instantie nieuwe activiteiten ontwikkeld, zoals waaronder het Taalcafé. Vanaf maart 2020 zijn de activiteiten echter stilgelegd vanwege de coronapandemie. De cursussen en groepen zijn gestopt, de Stip is gesloten en de activiteiten van de diverse partners zijn stilgelegd. Na de zomer 2020 zijn veel activiteiten in Wijkatelier weer opgestart, maar deze zijn in de loop van het vierde kwartaal weer geleidelijk teruggebracht, en vanaf december weer op pauze gezet. In het vierde kwartaal 2020 zijn als gevolg van de pandemie nauwelijks nieuwe deelnemers/bezoekers geweest, vooral de bekende bewoners zijn

¹² De verslaglegging is de verantwoordelijkheid van Bindkracht10; de onderzoekers van onderhavig rapport hebben geen mogelijkheid tot controle van deze cijfers.

teruggekeerd. Gemiddeld kwamen er per dag 25 bezoekers (inclusief Deel de Dag, Stip, cliënten BBT).

Ondanks corona is het aantal vrijwilligers in 2020 licht toegenomen: er waren in 2020 43 vrijwilligers werkzaam in het Wijkatelier.

Het meest recente verantwoordingsverslag betreft het (eerste en) tweede kwartaal 2021. Ook in deze periode bepalen corona en de coronamatregelen de marges voor het Wijkatelier om in te opereren. Er zijn mogelijkheden geweest om activiteiten in het Wijkatelier weer (deels) op te starten. Bezoekers zijn geweest voor de Stip (waaronder ook de financieel expert), de schilderles, taalles van het ROC, Deel de Dag, het BBT, het afhalen van maaltijden en de kleine ontmoetingen in de ontmoetingsruimte. De vrijwilligers zijn aanwezig geweest om hen te ontvangen.

In het tweede kwartaal 2021 zijn als gevolg van de pandemie nauwelijks nieuwe deelnemers en bezoekers geweest, vooral de bekende bewoners zijn teruggekeerd. Gemiddeld kwamen er per dag 25 bezoekers (inclusief Deel de Dag, Stip, cliënten BBT).

2.7 Vrijwilligers van het WAL

De vrijwilligers in het Wijkatelier zijn de bewoners die het gastenteam vormen, mensen die maaltijden en soep koken en die ontmoetingsactiviteiten of taalgroepen begeleiden. In praktische zin zorgen zij voor het ontvangen van bezoekers, voor eten en drinken, bedienen en bardienst, vragen naar wensen en ideeën van bezoekers en een luisterend oor bieden. Bijna alle activiteiten van het Wijkatelier zelf worden door vrijwilligers uitgevoerd. In samenspraak met de coördinator en bestuursleden denken en beslissen zij bovendien mee over de keuzes die gemaakt worden, van de kleur van de nieuw te verven muren tot de aanschaf van een koffiezetapparaat, tot het bedenken van activiteiten voor nieuwe doelgroepen.

De groep vrijwilligers bestaat uit mensen met uiteenlopende kenmerken en achtergronden. Sommigen zijn goed opgeleid en functioneren zelfstandig, andere vrijwilligers hebben in enige mate een beperking. In veel gevallen zijn de vrijwilligers personen in een kwetsbare positie, met een 'rugzakje'. Ook kampen sommige vrijwilligers met problemen in hun familie of thuissituatie. Sommigen hebben een betaalde baan, anderen zijn (nog) niet in staat regulier werk te doen.

Het gastenteam van circa 10-12 bewoners uit Lindenholt is het 'gezicht' van het Wijkatelier. Deze groep bewoners zorgt er, in afwisseling met elkaar, dagelijks (doordeweeks) voor dat bezoekers worden verwelkomd. In enkele gevallen wordt ook aan gastvrouwen gevraagd om bezoekers voor de organisaties aan te vergezellen naar de (kantoor)ruimten van het Stip of Buurteam. De gastheren en -vrouwen regelen koffie en thee en organiseren activiteiten die bewoners uit de wijk samenbrengt. Gastvrijheid en laagdrempeligheid staan voorop, zodat het Wijkatelier een plek is waar iedereen zichzelf mag zijn.

Uit de gesprekken met vrijwilligers en bezoeken aan het Wijkatelier komt naar voren dat zij blij en trots zijn dat ze bij de activiteiten worden betrokken en kunnen uitvoeren. Voor een deel van de vrijwilligers is dit sec een vorm van vrijetijdsbesteding buitenshuis, andere vrijwilligers zien het als een mogelijke opstap voor alternatieve arbeidsperspectieven.

2.8 Samenwerking organisaties in het WAL

In het Wijkatelier is door de directe aanwezigheid van welzijn- en zorgorganisaties sprake van het dichtbij en laagdrempelig organiseren van ondersteuning en zorg. Vanuit het Buurtteam en het Stip worden naast hun reguliere activiteiten ook aanvullende activiteiten opgezet om inwoners, c.q. bezoekers van het Wijkatelier, te stimuleren aan collectieve of individuele activiteiten mee te doen. Dit draagt bij aan een vorm van 'empowerment' en verbreding van de kwaliteit van het leven. Een dergelijke betrokkenheid van een 'kwetsbare bewoner' bij activiteiten kan mogelijk in meer of mindere mate de individuele zorgvraag verminderen. Het onderzoek kan hier geen antwoord op geven, dit vereist een aanvullende studie.

Het Wijkatelier is in de eerste periode gestart met ruimten voor de bewoners en ruimten voor de organisaties RIBW, Pluryn, Driestroom, Bindkracht10 en Sterker sociaal werk. Daarbij was ook sprake van beschutte delen van het Wijkatelier en van open delen¹³.

In het najaar 2017 is deze scheiding opgeheven en heeft een interne verhuizing plaatsgevonden. Alle activiteiten voor bewoners zijn aan één zijde van het gebouw geplaatst, bestaande uit de activiteiten die toegankelijk zijn voor alle buurtbewoners in de ontmoetingsruimte en twee beschikbare ruimten (voor specifieke activiteiten) en de dagbestedingsactiviteiten voor een doelgroep van Sterker ('Deel de dag').

Het Wijkatelier is in de tweede helft van 2019 verbouwd, het verplaatsen van de ingang leidt in principe tot meer contact en betrokkenheid tussen bezoekers, vrijwilligers en professionals.

In het huidige gebouw zijn een grote inloop- en ontmoetingsruimte en twee aparte ruimten voor activiteiten van (groepen) wijkbewoners. De organisatie van activiteiten van en door bewoners in deze ruimten vindt plaats met zeggenschap van en onder verantwoordelijkheid van het (bestuur van het) WAL. In de 'WAL-visie' betekent dit dat de te ondernemen activiteiten in deze ruimten gericht dienen te zijn op of betrekking dienen te hebben op de doelgroep van kwetsbare inwoners en vrijwilligers. In dit licht worden ook cursussen door/via organisaties verzorgd in de twee aparte ruimten (waaronder bijvoorbeeld schilderlessen voor cliënten van de Driestroom). Naast de activiteiten van het WAL worden derhalve ook activiteiten door andere organisaties (huurders in de accommodatie) geïnitieerd.

Daarnaast zijn aan de achterzijde van het Wijkatelier kantoorruimten verhuurd aan het Stip, het Buurtteam Jeugd en Gezin en het Buurtteam Volwassenen, Bindkracht10 en Sterker sociaal werk (Deel de Dag zit als activiteit aan de voorzijde). Deze maatschappelijke organisaties zijn 'sociale huurders' die in het Wijkatelier spreekuren houden en dagbesteding bieden voor de

¹³ De inloop van het RIBW is verplaatst en vindt inmiddels plaats bij de Jan Massinkhal.

doelgroep van kwetsbare en oudere bewoners en overleg tussen professionals hebben. Ook de organisatie Pactum is huurder in het Wijkatelier. Naast huisbezoeken, ontvangt Pactum (ook) op afspraak cliënten in het WAL in eigen spreekruimten. Dit is een zelfstandige activiteit van Pactum; er is hierin geen 'samenwerking met de voorkant' van het Wijkatelier.

Daarnaast is er een kantoorruimte voor de beheerder van VSA. Ook zijn er drie kleinere spreekruimten die apart door de beheerder kunnen worden verhuurd. Het RIBW, Pluryn en de Driestroom zijn geen zelfstandige huurders meer in het Wijkatelier. Professionals van de organisaties zijn in het Wijkatelier werkzaam in de Buurteams en in het Stip.

De fysieke nabijheid van verschillende typen activiteiten zorgt er voor dat zowel de betrokken professionals als de vrijwilligers en bezoekers elkaar kunnen tegenkomen. Die bekendheid maakt het ook gemakkelijker gezamenlijke activiteiten te organiseren. Bezoekers kunnen ook vervolgens eerder aansluiten bij een andere activiteit. Er zijn in dit kader initiatieven voor gemeenschappelijkheid en 'uitwisseling' in activiteiten die in de nabije toekomst nader vorm kunnen krijgen. Er zijn hiertoe, met andere woorden, de eerste veelbelovende stappen gezet.

De organisaties die op dit ogenblik in het Wijkatelier als huurders zijn vertegenwoordigd, zijn:

- Stip;
In het Stip worden bewonersvragen beantwoord over onder andere wonen, inkomen, formulieren, zorg en opvoeding, cursussen en activiteiten. Het Stip is in het WAL drie dagen geopend. Het aanbod van de Stip valt onder de verantwoordelijkheid van Bindkracht10.
In het Stip werken een coördinator (voor 16 uur per week), een werkbegeleider en een team van 5 vrijwilligers uit de wijk, waaronder 2 vrijwilligers met een migratie-achtergrond. Daarnaast helpen 2 gastvrouwen van het WAL specifiek mee bij/voor het Stip. Het Stip heeft een inloop op drie middagen per week voor informatie en advies waarbij de hulpvragers in de ontmoetingsruimte van het WAL kunnen wachten. Er is ook een doorverwijzingsfunctie naar andere instellingen binnen het WAL. Zo wordt bij meer specifieke financiële vragen doorverwezen naar de Formulierenbrigade, die een ochtend per week in het WAL bij Bindkracht10 is ondergebracht. Het Stip en Bindkracht10 reageren hiermee op een duidelijk aanwezige behoefte in de wijk (met relatief veel 'werkende armen'). Ook is er onderlinge uitwisseling van ervaringen tussen het Stip en het Buurteam.
- Bindkracht10 welzijnsorganisatie. Deze organisatie biedt hulp bij onder meer geldzaken, opvoedondersteuning, Stips, opbouwwerk, jongerenwerk en activiteitenpleinen.
- Buurteam Jeugd en Gezin, richt zich op ondersteuning bij een grote verscheidenheid aan vragen die kunnen spelen in de gezins/jeugdsituatie: opgroeien en opvoeden, scheiding, eenzaamheid, geldzaken, huiselijk geweld, psychische problemen, schulden, e.a.¹⁴. Buurteam Jeugd en Gezin Lindenholt heeft de beschikking over 10 medewerkers en 1 coördinator.

¹⁴ Sinds 1 juli 2021 is formeel niet meer sprake van één sociaal wijkteam (in brede zin). Het Buurteam Jeugd en Gezin Lindenholt is 1 juli 2021 gestart en werkt voor t Acker, De Kamp, 't Broek, Kerkenbos, Westkanaaldijk, Neerbosch-West en Bijsterhuizen.

- Buurtteam Volwassenen biedt ondersteuning bij vragen op het gebied van huishouden, financiën, relaties en (mentale) gezondheid. Buurtteam Volwassenen Lindenholt, dat 1 januari 2022 is gestart, heeft (ook) de beschikking over 10 medewerkers en 1 coördinator.
- Sterker, organisatie voor sociaal werk; Sterker sociaal werk was al in een vroeg stadium betrokken bij een inzet voor ouderen aangezien voor deze groep weinig aanbod was in Lindenholt. Men is gestart met een ontmoetingsgroepje (en het fenomeen van 'Soepie doen'). Ook de ouderenadviseur is hier later bij betrokken. De Dagbesteding ('Deel de dag') is in 2017 gestart voor ouderen met minder zelfregie. Het gaat om een ontmoetingsfunctie (zonder Wmo-indicatie). Er zijn circa 8-10 deelnemers per dag, voor in totaal verspreid over 5 dagen per week, een groep van 16-18 ouderen woonachtig in Lindenholt. Voor de begeleiding van de groep zet men twee medewerkers van Sterker in. De dagbesteding wordt vijf dagen per week in een aparte ruimte binnen het WAL verzorgd, waarvoor Sterker huur betaalt aan de gemeente. In de dagbesteding worden verschillende momenten ingelast waarbij de groep ook in de ontmoetingsruimte samenkomt met andere bewoners voor het soep eten en koffiedrinken. De vrijwilligers van het gastenteam en de ouderen hebben elkaar aldus goed leren kennen.
- Pactum, een (landelijke) organisatie voor jeugd- en opvoedhulp. Zij richten zich onder meer op wijkbewoners in Lindenholt, maar hebben geen open inloop of reguliere gesprekken in het WAL (ze werken op afspraak voor cliënten). Er is (nog) geen expliciete samenwerking met de andere organisaties in het WAL en met 'het WAL' (i.c. de coördinator en vrijwilligers). Zij zijn een zelfstandige huurder in het pand, 'op afstand'. De samenwerking tussen Pactum en organisaties in het Wijkatelier zou gezien de inzet van Pactum voor jeugd- en opvoedhulp mogelijk versterkt kunnen worden door onder meer een nadere afstemming met het Buurtteam Jeugd en Gezin in het Wijkatelier. Daarmee wordt Pactum sterker aangehaakt bij de activiteiten in het Wijkatelier, hetgeen ook past binnen de uitwerking van 'Ruimte voor ontmoeting'.
- VSA heeft een kantoorruimte voor de beheerder namens de gemeente voor beheertaken.

Ervaringen organisaties in het Wijkatelier

Korte lijnen organisaties en 'WAL'

De ervaringen van de professionals van de maatschappelijke organisaties die in het Wijkatelier zijn gehuisvest met de opzet en aanpak van het Wijkatelier, zijn over het geheel beschouwd (zeer) positief. Men heeft niet alleen een geschikte, kleinschalige en laagdrempelige, locatie voor het praktisch functioneren van de teams in een wijk die extra aandacht en zorg behoeft, maar ook is men enthousiast over de samenwerking met het 'WAL-gedeelte' (bestuur, coördinator en vrijwilligers). Dit enthousiasme wordt breed gedragen.

Een van de voordelen van de huisvesting in het WAL zien de organisaties in de korte lijnen tussen de organisaties en de mogelijkheid om cliënten 'binnenshuis' snel naar elkaar door te verwijzen. Een hulpvrager bij het Stip kan hierdoor snel worden doorverwezen naar bijvoorbeeld

het Buurtteam. In het WAL is het, volgens een van de professionals, een mooi fenomeen dat “bewoners voor een deel ook cliënten zijn en vice versa, dat is zo gegroeid”.

Gezamenlijkheid, flexibiliteit en open sfeer

In de interviews wijzen meerdere betrokkenen op de ‘gezamenlijkheid’ binnen het WAL; “binnen het WAL wordt gedacht aan gezamenlijke mogelijkheden, heel positief”. Men waardeert de flexibiliteit binnen het WAL en ziet het Wijkatelier als ‘een ideale plek voor de opvang van kwetsbare personen’.

Het WAL heeft volgens een professional een “mooie doorontwikkeling gemaakt, met diverse activiteiten in een prettige sfeer voor bewoners en professionals”. Een andere professional noemt het Wijkatelier “een mooi draaiend wijkcentrum, ze hebben het mooi voor elkaar”, (...) “er straalt betrokkenheid en energie uit”. Het gastenteam wordt hierin bijzonder gewaardeerd, door onder meer de ontvangst van cliënten van organisaties in het Wijkatelier. Van belang is daarbij dat ook de nieuwe vrijwilligers goed op de hoogte zijn van de verwachtingen over de ontvangst van gasten voor de organisaties.

Belangrijke accommodatie voor wijk Lindenholt

De analyse van de documentatie en de interviews met organisaties wijzen uit dat het Wijkatelier een goede aanvulling is op de wijk Lindenholt, waar geen vergelijkbare accommodaties voor (kwetsbare) inwoners en vrijwilligers voorhanden zijn. Er worden activiteiten voor bezoekers en als ook door vrijwilligers zelf georganiseerd. Het WAL heeft daarbij het voordeel van een kleinschalige opzet met ruimte voor veel onderlinge contacten.

Verbindende rol van coördinator

Naast de waardering voor de locatie als een “beschermde, veilige plek met open deuren”, is er bij alle geïnterviewden grote waardering voor de rol van de sociaal coördinator als spil van het WAL. Verscheidene medewerkers van de gehuisveste organisaties zouden deze functie ook graag in deze vorm willen terugzien in andere wijkcentra. De verbindende en organiserende rol betekent ook dat zonder een coördinatorfunctie de kans groot is dat het aantal vrijwilligers, activiteiten en bezoekers afneemt en dat ook de inclusieve sfeer achteruitgaat of mogelijk verdwijnt.

3 Advies doorontwikkeling Wijkatelier Lindenholt

Het Wijkatelier heeft zich sinds de formele start najaar 2017 doorontwikkeld. Er zijn in de afgelopen jaren verschillende standaardactiviteiten blijven doorlopen en er is ruimte gekomen om nieuwe activiteiten te ontwikkelen. In deze ontwikkeling kan naar een verbreding en verdieping van de activiteiten worden gezocht.

Voor de verdere doorontwikkeling van het Wijkatelier adviseren we om (extra) aandacht te besteden aan de volgende elementen.

1. Verbreding bereik (doel)groepen wijkbewoners

Het Wijkatelier richt zich in principe op alle wijkbewoners die behoefte hebben aan contact, ontmoeting, of specifieke activiteiten, met specifieke aandacht voor mensen in kwetsbare situaties, zoals verstandelijke, psychische of lichamelijke beperkingen, ouderen, mensen die kampen met eenzaamheid of armoede, e.d.

Uit de overzichten en kwartaalrapportages van activiteiten en interviews komt naar voren dat steeds meer wijkbewoners (individuen en groepen) nieuwe activiteiten kunnen en mogen uitvoeren in het Wijkatelier. Dit zijn activiteiten vanuit een breed scala aan thema's die van belang zijn voor de primaire doelgroep.

In het afgelopen jaar is corona een belemmerende factor geweest in het aantal activiteiten en ook in de start van nieuwe activiteiten voor meerdere doelgroepen uit de wijk die gebruik zouden kunnen maken van het Wijkatelier. De mogelijkheid tot verdere innovatie van activiteiten is hierdoor enigszins beperkter geweest.

Desalniettemin is men in staat geweest om een deel van de activiteiten te handhaven. Uit de overzichten en interviews komt naar voren dat men Piëzo-voortgangsgesprekken met vrijwilligers van het Wijkatelier en de Stip heeft gehad; de moestuin heeft een toename van vrijwilligers gekregen (als nieuwe 'tuingroep') die eenmaal per week de tuin onderhouden, waarbij de geogste groenten worden gebruikt om in de keuken maaltijden te bereiden; er wordt een wekelijkse afhaalmaaltijd aangeboden (bereid door eigen koks); er zijn kleinschalige ontmoetingsactiviteiten voor kwetsbare bewoners gehandhaafd en het Wijkatelier is gebruikt als uitvalsbasis voor wijkacties Oog voor elkaar.

Om de gewenste 'reuring' in de wijkaccommodatie in de komende (postcorona) tijd nog verder te vergroten en ook het belang van het Wijkatelier als gezamenlijk ontmoetingscentrum voor Lindenholt te versterken, is het advies na te gaan hoe de ontmoeting en activiteiten kunnen worden verbreed naar (leden van) doelgroepen in Lindenholt die nog explicieter in beeld kunnen komen (eenzame ouderen, werkzoekenden, mensen in armoede, allochtone vrouwen) en mogelijk een rol als vrijwilliger willen hebben.

Het Wijkatelier kan daarbij haar verbindende rol in de wijk voor ontmoeting versterken door bewoners actief op te zoeken (door bijvoorbeeld meer gebruikmaking van de inzet van Maatjesprojecten voor informele zorg) en activiteiten op te zetten die inspelen op meerdere thema's uit de wijk, in samenwerking met bewoners en organisaties.

In de praktijk kunnen de in het Wijkatelier gehuisveste organisaties een expliciete rol spelen door in hun contacten met bewoners/cliënten na te gaan in hoeverre er belangstelling is voor een deelname aan een activiteit van het WAL of voor de organisatie van een (nieuwe) activiteit. De coördinator van het Buurtteam Volwassenen kan hierin, samen met het opbouwwerk en Stip, een signalerende en vertalende rol hebben naar het Wijkatelier.

Het Buurtteam Volwassenen kan, in gezamenlijkheid, ook een expliciete en aanvullende rol nemen, voor de ontwikkeling en ondersteuning van collectieve activiteiten in de sociale basis in Lindenholt (overeenkomstig de opdracht van de gemeente Nijmegen).

2. Verbreding samenwerking professionals en organisaties in de wijk, i.c. Wijkatelier

Naast een versterking van de inbreng van meerdere groepen wijkbewoners, is het advies voor de doorontwikkeling om ook de samenwerking met professionals en vrijwilligersorganisaties in de wijk te intensiveren zodat de verbindingen van het Wijkatelier met onder meer de zorgorganisaties sterker worden. Dat betekent dat samen met zorgorganisaties en Buurtteam besproken dient te worden hoe de toeleiding van kwetsbare bewoners naar activiteiten in het Wijkatelier sterker kan worden vormgegeven. We denken hier aan de huisartsen en andere professionals in het Gezondheidscentrum, van de GGD en ook met onder meer de Vincentiusvereniging. Ook het concept van 'Welzijn op recept' kan hierin (meer) een rol spelen. Onderlinge bekendheid en verwijzingen kunnen de rol en het belang van het Wijkatelier als wijkaccommodatie versterken.

3. Ondersteuning en stimulering vrijwilligers

Men is in het Wijkatelier in staat geweest om het aantal vrijwilligers ieder jaar (iets) te laten toenemen, waardoor men nu een relatief vaste groep heeft van 40-42 vrijwilligers. Een deel van deze vrijwilligers werkt enthousiast mee in het gastenteam, waardoor bezoekers van het Wijkatelier zich welkom voelen. Het gastenteam werkt nu ook aan uitbreiding van hun taken en inzet door ook de catering voor organisaties te verzorgen.

We adviseren om deze vrijwilligers (structureel en professioneel) te ondersteunen, aangezien zij personen nodig hebben op wie ze kunnen terugvallen bij vragen en problemen in hun privé-omgeving of werk. Het gaat om agogische ondersteuning van de vrijwilligers in sociale vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling.

Een deel van de vrijwilligers krijgt in het afgelopen jaar ook specifieke aandacht van onder meer de coördinator en enkele ondersteunende professionals (vanuit het opbouwwerk en Buurtteam) om hun kwaliteiten verder te ontwikkelen. Daartoe wordt in enkele gevallen bij vrijwilligers de Piëzo-methodiek¹⁵ toegepast. Het doel is meer aandacht te geven aan de talenten van mensen, ze te laten participeren en hun zelfstandigheid te bevorderen. Deze omschreven methodiek wordt door de coördinator toegepast in samenwerking met Bindkracht10, Stip

¹⁵ Zie voor de beschrijving van werkzame mechanismen van de Piëzo-methodiek: <https://www.movisie.nl/artikel/zes-werkzame-mechanismen-piezomethodiek>

en het Buurtteam. Zo zijn er in het WAL deelnemers die hebben geleerd om met geld om te gaan doordat ze moeten budgetteren voor activiteiten, tegelijk leren ze ook de taal beter beheersen.

Het advies is de inzet van de Piëzo-methodiek in het Wijkatelier verder uit te bouwen, voor vrijwilligers die de ambitie en mogelijkheden hebben om hun (arbeids)perspectief te verbreden. We adviseren deze methodiek in gezamenlijkheid uit te voeren, door de huidige inzet van de coördinator en van twee professionals (in deeltijd) van het opbouwwerk, respectievelijk van het Buurtteam. Dit vraagt ook om een aanvullende agogische scholing en begeleiding van de coördinator van het Wijkatelier bij de uitvoering van de Piëzo-methodiek.

4. Verbetering communicatie over activiteiten wijkaccommodatie

Uit straat enquêtes onder inwoners van Lindenholt komt naar voren dat 19% van hen wel eens of vaker een wijkcentrum bezoekt (12% gaat maandelijks of vaker naar wijkcentrum in de woonomgeving).¹⁶ De enquêtes wijzen ook uit dat 68% niet vaak of nooit naar een wijkcentrum in (de buurt van) de wijk gaat om andere bewoners te ontmoeten of samen met hen activiteiten te ondernemen. De twee belangrijkste redenen daarvoor zijn dat men 'er geen behoefte aan' (57%) of 'tijd voor' (31%) heeft. Een andere reden die wordt genoemd is dat er in het wijkcentrum geen of te weinig activiteiten plaatsvinden die de respondenten aanspreken (in 10% van deze gevallen).

Inwoners van Lindenholt geven aan dat zij mogelijk wel eens of vaker een wijkcentrum in (de buurt van) de wijk zullen bezoeken als ze meer informatie hebben over wat er te doen is. Dit aandachtspunt wordt het vaakst genoemd om de inloop bij een wijkcentrum te vergroten (bij 17% van de respondenten). Een goede communicatie richting inwoners over de activiteiten in het wijkcentrum is derhalve van groot belang.

Het advies is de communicatie over activiteiten van en mogelijkheden in het Wijkatelier te verbeteren. Dit kan door onder andere meer aandacht te besteden aan de inhoudelijke invulling van de website van het Wijkatelier, en van daarnaar verwijzende websites van gehuisveste organisaties. Gezien het belang van deze communicatie (ook voor andere wijkcentra die men verder wil ontwikkelen) kan dit gezien worden als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en het Wijkatelier. Ook kan door regelmatige wijkacties van het Wijkatelier meer aandacht worden verkregen voor de activiteiten in de wijkaccommodatie.

5. Monitoring activiteiten

De monitoring van het Wijkatelier is gestart op 1 september 2017 (begindatum werkzaamheden coördinator en opbouwwerker inclusie). In 2018 zijn verschillende gesprekken geweest met MO, VSA, wijkmanagement, Bindkracht10, de zorginstellingen en bestuur Stichting WAL

¹⁶ Uitgevoerd door de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente Nijmegen najaar 2021. Het aantal respondenten in Lindenholt bedroeg 269 personen.

over hoe en wat er gemonitord ging worden. Afgesproken is dat de gemeente vanaf 2018 kwartaalrapportages zou krijgen op zowel kwalitatieve als kwantitatieve informatie. Voor het zicht op het Wijkatelier levert Bindkracht10 regulier kwartaalcijfers aan over met name de deelname aan activiteiten door wijkbewoners. Deze Q-rapportages geven hiermee een ruwe indicatie van de mate van 'reuring' in het Wijkatelier.

Bij een monitoring kunnen echter meerdere methoden worden ingezet, waaronder enquêtes, interviews, focusgroepen en storytelling. Hierbij dient rekening te worden gehouden met inwoners bij wie sprake is van laaggeletterdheid en beperkte beheersing van de Nederlandse taal. Monitoring kan daarbij in het geval van het Wijkatelier meer een combinatie worden van tellen en vertellen, van cijfers en verhalen.

Voor de monitoring zien we, naast een basale registratie van activiteiten en deelname, twee belangrijke (aanvullende) hoofdvragen:

- a. speelt het Wijkatelier in op behoeften van (kwetsbare) inwoners en andere doelgroepen in Lindenholt?
- b. welke doorontwikkeling is er in het Wijkatelier, in activiteiten, in ontwikkeling van vrijwilligers, in samenwerking van organisaties ten behoeve van wijkbewoners?

Als basis voor de bepaling van het bereik van het Wijkatelier adviseren we eerst een:

- behoeftenonderzoek onder ouderen, allochtonen en andere doelgroepen in Lindenholt voor het Wijkatelier;
- inventarisatie van aantal inwoners met een zorgindicatie en hun mogelijk specifieke wensen en behoeften.

Hiermee verkrijgen we een beeld van de doelgroepen die nu nog niet door het Wijkatelier worden bereikt en waarop zij zouden kunnen inspelen.

Voor het volgen van de doorontwikkeling van het Wijkatelier is een vorm van monitoring relevant waarbij onder meer de 'kwaliteit' van de ontwikkelingen inzichtelijk wordt gemaakt. Daarbij kan de focus worden gelegd op:

- de beoordeling van bezoekers en vrijwilligers van de waarde van de activiteiten; dit kan in de vorm van een enquête maar ook in focusgroepen; de bezoekers en ook cliënten van de organisaties in het Wijkatelier kunnen op een narratieve wijze zicht geven op hun ervaringen;
- de opzet en ontwikkeling van nieuwe activiteiten; beoordeling daarvan in focusgroepen van inwoners en van gehuisveste organisaties;
- de waarde van de Piëzo-methodiek voor vrijwilligers in het Wijkatelier op basis van interviews met vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en betrokken professionals;
- de betrokkenheid/uitwisseling ervaringen Wijkatelier en organisaties; evaluatie samenwerking, mogelijk aan de hand van casusanalyses.

4 Werkzame en overdraagbare factoren aanpak Wijkatelier

4.1 Conclusie

De evaluatie van het Wijkatelier Lindenholt wijst uit dat activiteiten en inwonersparticipatie kunnen worden gestimuleerd en dat ook het gevoel eigenaarschap door inwoners kan worden vergroot. Daarbij zijn met name de volgende elementen belangrijk gebleken:

- een heldere afstemming tussen gemeente en inwoners over welke vormen van sociaal beheer mogelijk en nodig zijn in de wijkaccommodatie, leidend tot een gemeenschappelijke overeenstemming en draagvlak;
- een duidelijke inventarisatie van de wensen en organisatiekracht van inwoners in de betreffende wijk voor het (zelfstandig) opzetten en stimuleren van activiteiten in een wijkaccommodatie;
- het inhoudelijk ondersteunen en begeleiden van de activiteiten door een sociaal coördinator; deze functionaris dient 'reuring' te initiëren, te bestendigen en zo mogelijk verder uit te bouwen;
- een technische, facilitaire ondersteuning door een gemeentelijk functionaris (van VSA), noodzakelijk voor het praktisch beheer van de accommodatie;
- een aanbod en huisvesting van Stip en welzijnspartners (waaronder Buurteams) in de wijkaccommodatie; hierdoor is onder meer sprake van een (snelle) afstemming tussen de (hulp)vraag en activiteiten van inwoners en het aanbod van organisaties.

De evaluatie leidt bovendien tot een set van factoren die een bevorderende rol kunnen spelen in het stimuleren van 'gemeenschappelijke wijkaccommodaties' in andere wijken.

4.2 Werkzame en overdraagbare factoren voor andere wijkaccommodaties

Een van de vragen in de evaluatie is de vraag naar de aanpak en opbrengst in het WAL in het licht van werkzame en overdraagbare factoren voor andere wijkaccommodaties.

Het opstellen van één organisatiemodel voor de gehele stad is niet zinvol aangezien het niet zal inspelen op de (specifieke) kenmerken van wijken en van wijkaccommodaties in de stadsdelen. Belangrijk is de inzet vanuit een 'groeimodel' waarbij men een proces aangaat tussen bewoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente. In dit 'organisch ontwikkelingsconcept' is initiatief, betrokkenheid en inzet van wijkbewoners(groepen) belangrijk voor de startpositie van zelfbeheer van wijkaccommodaties, met een gemeenschappelijk doel voor alle betrokkenen.

Uit het onderzoek bij het Wijkatelier kan een aantal factoren worden gedestilleerd die als een set van (rand)voorwaarden kan worden gehanteerd bij de mogelijke opzet en uitbouw van (deels) vergelijkbare wijkaccommodaties. We benoemen ze hier als 'werkzame factoren' die binnen enkele hoofdthema's zijn ondergebracht.

Werkzame factoren voor ontwikkeling gemeenschappelijke wijkaccommodatie

Locatie:

- een goed bereikbare, centrale locatie in een wijk met een, in omvang overzichtelijk, niet-grootschalig wijkgebouw (dat ook door bewoners als zodanig wordt beleefd)
- een open karakter in toegankelijkheid van het gebouw, een gebouw met een gastvrije uitstraling
- voor de ontvangst en ontmoeting: de aanwezigheid van een ruime inloop- en ontmoetingsruimte voor alle bezoekers

Inbreng en benadering bewoners, beheerconstructie:

- de aanwezigheid van betrokken bewoners(groep), verenigd in een bestuur; een goed functionerend, vitaal en onafhankelijk (stichtings)bestuur is cruciaal voor het succes van de aanpak in de wijkaccommodatie
- heldere afspraken over mate van (zelf)beheer over accommodatie met bestuur en coördinator; rol gemeente (alleen) faciliterend
- een visie over inclusiviteit in betrokkenheid en deelname van inwoners en vrijwilligers
- vaste kerngroep enthousiaste vrijwilligers
- een 'lange adem' in proces en overleg over realisatie gewenste wijkaccommodatie
- niet uitgaan van een top-down model, maar een 'bottom-up initiatief' ondersteunen en, indien nodig, stimuleren

Inhoudelijke coördinatie en facilitair beheer:

- aanwezigheid van een inhoudelijk, agogisch geschoolde, coördinator; voor ondersteuning bestuur en vrijwilligers en voor samenwerking met organisaties
- inzet van een cultuursensitieve beheerder vanuit de gemeente voor facilitaire ondersteuning van coördinator en bij activiteiten

Gemeenschappelijkheid in ruimte en activiteiten:

- verhuur van ruimten aan sociale huurders, i.c. organisaties die in visie, aanbod en activiteiten aansluiten bij doelgroep(en) van te bereiken bewoners en vrijwilligers (in huurcontract een vorm van betrokkenheid en 'participatiebevordering' opnemen)
- heldere afstemming over gezamenlijkheid van activiteiten en ondersteuning tussen organisaties en vrijwilligers; verbinding maken tussen organisaties en bewoners, als een mix vanuit gelijkwaardigheid en creëren van gemeenschappelijk kader
- organisatie van activiteiten vanuit een, in principe, vraaggestuurde benadering; dit kunnen activiteiten zijn van zowel inwoners (ondersteund door de coördinator) als van gehuisveste organisaties ten behoeve van primaire doelgroep als voor wijkbewoners in brede zin
- stimuleren van korte lijnen tussen vrijwilligers, coördinator en organisaties, voor overleg maar mogelijk ook voor werving vrijwilligers

Activiteiten, vernieuwing en monitoring:

- in activiteiten zo mogelijk breder kijken dan (alleen) ontmoetingsfunctie; ook inzet, ruimte en tijd genereren voor beoordeling van behoefte aan ontplooiing bij vrijwilligers (bijvoorbeeld in nieuw perspectief voor inwoner via training en begeleiding, met inzet van Piëzo-methodiek)
- ontwikkeling nieuwe activiteiten, vraaggestuurd en ook innovatiegericht; mogelijke combinatie van nieuwe functies (naast welzijn/zorgaanbod ook functies/organisaties in het taal- en cultuurdomein, waaronder het Taalcafé)
- werkbare en functionele monitoring op ontwikkeling kwaliteit activiteiten

Communicatie:

- communicatie en contacten met zorginstanties in de wijk (waaronder huisartsen) voor verwijzing inwoners naar wijkaccommodatie
- een heldere en regelmatige communicatie tussen betrokkenen in wijkaccommodatie en gemeente over (on)mogelijkheden en nieuwe wensen
- brede(re) bekendheid wijkaccommodatie onder inwoners door professionele informatievoorziening op website, sociale media, folders en wijkacties; de gemeente kan hiertoe het voortouw nemen om dit professioneel te stimuleren en ondersteunen
- de bekendheid van en betrokkenheid van de wijk met de wijkaccommodatie vergroten door inzetten van (regelmatige) wijkacties

Financiële armslag:

- een verbreding van financiële mogelijkheden (en onafhankelijkheid) in zelfbeheer voor activiteiten van vrijwilligers stimuleren; dit kan door (extra) fondsenwerving en gebruik van opbrengsten horeca.

Bijlage 1 Overzicht geïnterviewde organisaties

Bestuur WAL:

Voorzitter bestuur WAL, Jan ten Dam

Secretaris bestuur WAL, Hanna Dits

Penningmeester bestuur WAL, Tineke Joren

Fondsenwerver bestuur WAL, Meine Veldman

Coördinator WAL, Bindkracht10, Johan Joren

Plaatsvervangend coördinator WAL, Bindkracht 10, Lianne van Kuppenvelt

Vrijwilligers Wijkatelier Lindenholt

Buurtteam Volwassenen, gebiedsregisseur, Sandra Kloppenburg

Stip, Bindkracht10, Eus de Wit

Deel de Dag, Sterker, Ans Nissen

Buurtteam Volwassenen, Chantal Neervoort

Pactum, locatiemanager, Paul Fettelaar

Bindkracht10, opbouwwerker in de wijk, Jeanine Vermeulen

Bindkracht10, kwartiermaker/manager, Miriam Broekmaat

Gemeente Nijmegen, VSA, Accommodaties, teamleider, Daan Jegen

Gemeente Nijmegen, VSA, Accommodaties, beheerder WAL, Niels van Donselaar

Gemeente Nijmegen, beleidsadviseur cultuur en welzijn, Elza Harthoorn

Gemeente Nijmegen, Stadsbeheer, (voorheen) projectleider, Anja Maas

Bijlage 2 Bronnen

- Bindkracht10 (2019). Rapportage WAL maart 2019
- Bindkracht10 (2019). Voortgangsrapportage WAL juni 2019
- Bindkracht10 (2019). Voortgangsrapportage WAL Q3
- Bindkracht10 (2019). Voortgangsrapportage WAL Q4
- Bindkracht10 (2019), Rapportage Wijkatelier Lindenholt september 2017 - augustus 2019
- Bindkracht10 (2020). Voortgangsrapportage WAL Q1
- Bindkracht10 (2020). Voortgangsrapportage WAL Q2
- Bindkracht10 (2020). Voortgangsrapportage WAL Q3
- Bindkracht10 (2020). Voortgangsrapportage WAL Q4
- Bindkracht10 (2020), Rapportage Wijkatelier Lindenholt augustus 2019 - december 2020
- Bindkracht10 (2021). Voortgangsrapportage WAL Q2
- Gemeente Nijmegen (2012). Collegevoorstel Burgerparticipatie/zelfbeheer in accommodaties aan gemeenteraad Nijmegen, 10 juli 2012
- Gemeente Nijmegen (2016). Stads- en Wijkmonitor Nijmegen 2016, deel Wijk
- Gemeente Nijmegen (2018). Coalitieakkoord Samen vooruit. Coalitieakkoord 2018-2022, april 2018
- Gemeente Nijmegen (2018), Subsidiebeschikking coördinator functie wijkcentrum het Wijkatelier 2019 - 2020
- Gemeente Nijmegen (2019). Ruimte voor ontmoeting. Beleidskader voor het stimuleren, faciliteren en accommoderen van inwonersinitiatieven, april 2019
- Gemeente Nijmegen en Inluzio (2020). Overeenkomst voortvloeiende uit de Europese aanbesteding Breed Basisteam Volwassenen. December 2020. Inclusief Bijlage: Programma van eisen/BBT-V/16 december 2020
- Gemeente Nijmegen (2021). Plan van aanpak. Uitvoering Ruimte voor ontmoeting (werkdocument Bestuursteam), april 2021
- Gemeente Nijmegen (2021). Startnotitie Samen werken, samen sterk (z.d.)
- Gemeente Nijmegen (2021), Kadernota Samen werken, samen sterk. Kader voor het versterken van de sociale basis (z.d.)
- Gemeente Nijmegen (2021). Data Stads- en wijkmonitor over het stadsdeel Lindenholt ('t Acker, 't Broek en De Kamp), <https://swm2021-nijmegen.pcportal.nl/p50034/wijken>
- HAN (2019). De kracht van verbinding. Rapportage Evaluatie Wijkatelier, juni 2019
- Movisie (2019). De effectiviteit van de Piëzo Methodiek. Voor participatie, toeleiding naar werk of opleiding en gezondheid van deelnemers in het algemeen en de nieuwe statushouders in het bijzonder. Utrecht
- Movisie (2020). Wij in de wijk. Werken aan sociale samenhang in buurten en wijken. Utrecht